

Anmälan mot Södertörns högskola angående bl.a. handläggningen i ärenden om tillgodoräknande och hanteringen av överklaganden

Beslutet i korthet: Universitetskanslersämbetet (UKÄ) riktar kritik mot Södertörns högskola för hur två ärenden om tillgodoräknande har handlagts. UKÄ anser att en rapportering i LADOK inte utgör en sådan underrättelse om innehållet i ett beslut som avses i 21 § förvaltningslagen. En sökande ska så snart som möjligt underrättas om innehållet i ett slutgiltigt beslut. Södertörns högskola har dröjt drygt sex månader med att underrätta en student om två beslut om tillgodoräknande och lärosätet får därför kritik för att det tagit så lång tid att expediera besluten. Vidare kritiserar Södertörns högskola för hanteringen av ett överklagande av ett beslut från disciplinnämnden. Det ställs inte särskilt höga krav på utformningen av ett överklagande och UKÄ anser att ett antal SMS som kommit in till Södertörns högskola borde ha betraktats som ett överklagande. Södertörns högskola får kritik för att överklagandet inte har hanterats i enlighet med förvaltningslagens regler.

Anmälan

NN har i en anmälan till Universitetskanslersämbetet anfört bl.a. följande. Södertörns högskola har grova brister i sin handläggning. Han har framfört jäv mot rektorn och disciplinnämndens ledamöter den 3 november 2014, men har ännu inte tagit del av någon jävsprövning. Rektorn vid Södertörns högskola är diskvalificerad att pröva ärendet som återförvisats av domstol, eftersom rektorn inte på nytt kan pröva samma sakfråga. Även ledamöterna vid mötet den 13 november 2014 har varit delaktiga i ärendet från den 19 juni 2014 och är därmed jäviga. Han har återigen nekats studentrepresentation.

Södertörns högskola påstår att ärendet hänsköts till disciplinnämnden den 26 oktober 2014 och att han kallades samma dag. Lärosätet har vägrat att kalla honom. Södertörns högskola påstår att delgivning har skett den 26 oktober 2014, men beslutet och kallelsen är daterade den 4 november 2014.

I kallelser till disciplinnämndens sammanträden har han nekats att ta del av den föredragandes föredragning. En student har rätt att närvara när andra uttalar sig inför nämnden, om inte särskilda skäl talar mot det.

Han har nekats att skriva tentamen i Företagsekonomi - marknadsföring den 29 september 2014.

Han har begärt utlämnande av rektorns beslut 4 november 2014 – 3 februari 2015 och han har undanhållits kallelsen 4 november 2014 – 3 februari 2015. Han har begärt utlämnande av båda handlingarna sedan den 14 november 2014. Han har varken fått beslut om prövning, beslut om nekat utlämnande eller verkställt utlämnande. Södertörns högskola har undanhållit och vägrat utlämna beslut. Han har under två månader begärt ut beslutet om bifall från den 18 augusti 2014, men har inte fått det.

Södertörns högskola har inte överlämnat hans överklaganden till förvaltningsrätten. Överklagandena är inkomna och daterade 14 november 2014 och 24 november 2014, men de har inte nått förvaltningsrätten.

Södertörns högskola har vägrat att handlägga hans ansökan om tillgodoräknande av utbildning under fyra och en halv månad. Han skickade in ansökan till högskolan i mitten av juli 2014, men ansökan har ännu inte prövats.

Remiss till Södertörns högskola

Med anledning av NN:s anmälan har Universitetskanslersämbetet (UKÄ) remitterat ärendet till rektor för Södertörns högskola och anmodat högskolan att, mot bakgrund av vad som framkommer i anmälan, yttra sig över följande.

1. Hur har Södertörns högskola hanterat NN:s överklagande som inkommit till Södertörns högskola 14 november 2014 och 24 november 2014? Kommentera detta utifrån tillämpliga bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223). Bifoga även kopior av relevanta handlingar såsom överklagandet och Södertörns högskolas överlämnandehandling och yttrande till förvaltningsrätten.
2. Kommentera handläggningen av NN:s ansökan om tillgodoräknande av utbildning som inkommit till Södertörns högskola i mitten av juli 2014 och huruvida handläggningstiden är i överensstämmelse med det skyndsamhetskrav som anges i 7 § förvaltningslagen.

Yttrande från Södertörns högskola om hanteringen av överklagandena
Södertörns högskola har i sitt yttrande till UKÄ anfört bl.a. följande.

Bakgrund

Disciplinnämnden vid Södertörns högskola beslutade den 13 november 2014 att med omedelbar verkan stänga av NN. Han har överklagat disciplinnämndens beslut om avstängning vid tre tillfällen. Överklagandena inkom den 13 november 2014, den 24 november 2014 och den 27 november 2014. Det har inte kommit in något överklagande den 14 november 2014.

Överklagande den 13 november 2014

Det första överklagandet inkom den 13 november 2014 i form av fyra SMS. Överklagandet återfinns i de tre först inkomna meddelandena, medan det fjärde meddelandet kan ses som ett följebrev. Överklagandet överlämnades till Förvaltningsrätten i Stockholm den 14 november 2014. I yttrandet till förvaltningsrätten anförde Södertörns högskola bl.a. följande. Högskolans disciplinnämnd var kallad till sammanträde den 13 november 2014 med start kl. 15.00 för att besluta om disciplinär åtgärd skulle vidtas mot NN. Överklagandena inkom den 13 november 2014 mellan kl. 09.02 och kl. 09.25. Vid den tidpunkt som NN skickade överklagandet hade nämndens sammanträde inte inletts och något beslut om disciplinär åtgärd förelåg inte. Den 20 november 2014 beslutade förvaltningsrätten att avvisa överklagandet, eftersom det vid tidpunkten för överklagandet inte fattats något beslut om disciplinär åtgärd mot NN.

Överklagande den 24 november 2014

Den 24 november 2014 inkom via SMS kl. 22.16, kl. 22.17 och kl. 22.18 ett nytt överklagande av disciplinnämndens beslut om avstängning den 13 november 2014. Överklagandet är identiskt med det som inkom den 13 november 2014, med undantag för att det fjärde SMS:et som då inkom inte följde med. Överklagandet överlämnades till förvaltningsrätten den 28 november 2014. NN hade yrkat om inhibition och högskolan företog därför ingen omprövning av beslutet och av samma skäl avstod Södertörns högskola från att utforma något eget yttrande. Förvaltningsrätten avslog den 10 december 2014 yrkandet om inhibition. Med anledning av överklagandet den 24 november 2014 yttrade sig Södertörns högskola den 16 december 2014 till förvaltningsrätten. Målet är ännu inte slutligt avgjort av förvaltningsrätten.

NN:s uppgift om överklagande den 14 november 2014

NN har uppgett att han har överklagat disciplinnämndens beslut om avstängning den 14 november 2014. Som stöd för sitt påstående har han kommit in med en trafikrapport från sin teleoperatör utvisande att han sänt 30 SMS den 14 november från och med kl. 01.02.29 till och med kl. 01.04.10. Av trafikrapporten framgår inte vilket innehåll meddelandena har haft. Inte heller finns i rapporten någon uppgift om meddelandena kommit fram till mottagaren.

Av trafikrapporten framgår att meddelandena har skickats till ett mobiltelefonabonnemang (numret anges). Abonnemanget är inte tecknat av Södertörns högskola, utan är ett privat abonnemang som innehas av en person som varit tillfälligt anställd vid Södertörns högskola. Via e-postmeddelanden och SMS, bland annat den 8 november 2014 och den 11 november 2014, har NN upplysts om att det är fråga om ett privat abonnemang och han har ombetts att inte skicka meddelanden som rör Södertörns högskola dit. De 30 SMS som NN har skickat den 14 november 2014 från kl. 01.02.29 till och med kl. 01.04.10 har inte kommit fram till den avsedda mottagaren. Högskolan har således inte haft kännedom om dessa meddelanden och har då inte heller kunnat lägga eventuella yrkanden etc. som finns där till grund för någon åtgärd.

Södertörns högskolas kommentarer

Södertörns högskola har inte mottagit någon skrivelse eller annat meddelande från NN den 14 november 2014 som utgör ett överklagande av disciplinnämndens beslut om avstängning den 13 november 2014. Inte heller har någon anställd vid högskolan eller annan företrädare för högskolan mottagit något meddelande med den innebörden den 14 november 2014. Södertörns högskola saknar möjlighet att bedöma varför de 30 SMS NN skickat den dagen från kl. 01.02.29 till kl. 01.04.10 inte har kommit fram till den mottagare NN avsett. Högskolan har hos mottagarens teleoperatör efterfrågat information om vilka meddelanden som mottagits den 14 november 2014, men någon sådan information finns inte bevarad.

Det kan tilläggas att den 14 november 2014 inkom 21 SMS från NN till det telefonabonnemang som han uppgett att han skickat överklagandet till. Meddelandena inkom följande tidpunkter: kl. 00.05, 00.07, 00.09, 00.10, 00.11, 00.59, 01.10, 01.13, 01.17, 02.48, 02.52, 03.04, 08.42, 08.44, 16.50, 17.06, 17.07, 17.09, 17.11, 20.28 och kl. 20.30. Något meddelande inkom således inte mellan kl. 00.59 och kl. 01.10, det vill säga under den tid som NN uppger att han sänt sitt överklagande av disciplinnämndens beslut. Inget av de meddelanden som inkom den 14 november 2014 kan uppfattas som ett överklagande av disciplinnämndens beslut den 13 november 2014. De SMS som inkom den 14 november 2014 bifogas som bilaga.

I detta sammanhang kan nämnas att från och med den 20 oktober 2014 fram till den 3 mars 2015 har till det nämnda mobilabonnemanget inkommit 680 SMS från NN. Samtliga dessa meddelanden har allt eftersom de kommit in överlämnats till och diarieförts vid Södertörns högskola.

Av 10 § första stycket förvaltningslagen (FL) framgår bland annat att en handling anses komma in till en myndighet den dag då handlingen anländer till myndigheten eller kommer en behörig tjänsteman till handa. I detta fall har NN skickat överklagandet den 14 november 2014 via SMS till ett privat mobiltelefonabonnemang tillhörigt den person som var tillfälligt anställd vid Södertörns högskola för att bistå vid handläggningen av disciplinärendet rörande NN.

Om meddelandena den 14 november 2014 innehållande överklagandet hade kommit fram till den mottagare NN avsett, hade överklagandet diarieförts vid Södertörns högskola och sedan handlagts som ett överklagande av disciplinnämndens beslut. Handlingarna i ärendet skulle således, efter rättidsprövning, ha överlämnats till Förvaltningsrätten i Stockholm. Högskolan har gjort så med de överklaganden som, via SMS, inkommit den 13 november 2014 och den 24 november 2014.

Det är enligt högskolans mening fullt klart att ett överklagande kan göras genom SMS och att överklagandet i sådant fall ska anses ha kommit in när det registreras i mottagarens telefon. Detta gäller även om det är fråga om ett privat telefonabonnemang,

utan koppling till myndigheten, under förutsättning att abonnemanget innehas av en person som är vad som i 10 § FL benämns "behörig tjänsteman". Den person som i det nu aktuella fallet var avsedd som mottagare av överklagandet var anställd särskilt för handläggningen av disciplinärendet och denna person får således anses ha haft ställning som "behörig tjänsteman".

Det finns ingen generell regel om vem som bär risken för att en handling, exempelvis en ansökan eller ett överklagande, inte kommer fram. Detta är dock klarlagt i praxis, till exempel RÅ 1991 ref. 90 och NJA 1993 s. 308. Det ligger i sakens natur att en myndighet inte kan reagera och agera när önskemål från enskilda av någon anledning inte kommer till myndighetens kännedom. Det måste således anses vara avsändaren, i det här fallet NN, som har ansvaret att se till att meddelandet når fram till myndigheten eller till en behörig tjänsteman. Likaså måste det enligt högskolan vara avsändaren som bär risken för de följder som kan inträffa om en handling inte når adressaten.

Till detta kan förmodas att NN i det nu aktuella fallet inte har drabbats av någon rättsförlust, om de SMS han skickade den 14 november 2014 innehöll ett överklagande av disciplinnämndens beslut den 13 november 2014. NN har genom de SMS han sände den 24 november 2014 och den 27 november 2014 överklagat disciplinnämndens beslut och Södertörns högskola har den 28 november 2014 överlämnat överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm. Den domstolsprövning av disciplinnämndens beslut som NN önskar har således kommit till stånd. Om det förhåller sig så att överklagandet den 14 november 2014 innehåller yrkanden eller andra uppgifter som inte återfinns i överklagandet den 24 november 2014 har NN haft möjlighet att genom yttrande till förvaltningsrätten komplettera sin talan med de uppgifter som i så fall saknats.

NN:s överklagande, som inkom den 24 november 2014, har handlagts i enlighet med tillämpliga bestämmelser i förvaltningslagen. Högskolan har prövat om överklagandet kommit in i rätt tid och konstaterat att så var fallet (24 § FL). Därefter har överklagandet enligt vad som föreskrivs i 25 § FL överlämnats till förvaltningsrätten för prövning. Någon omprövning av beslutet har inte ägt rum, vilket enligt 27 § FL inte ska ske om klaganden har yrkat att beslutet tillsvidare inte ska gälla (inhibition). Det fanns inte heller skäl till omprövning av beslutet, eftersom det inte genom överklagandet eller på annat sätt framkommit några nya omständigheter som medförde att disciplinnämndens beslut var uppenbart felaktigt.

Yttrande från Södertörns högskola om ärende om tillgodoräknande

Södertörns högskola har i sitt yttrande till UKÅ anfört bl.a. följande.

NN:s ansökningar om tillgodoräknande

Den 17 juli 2014 kom en postförsändelse till Studentavdelningen, en av Södertörns högskolas förvaltningsavdelningar. Personalen som var i tjänst uppfattade försändelsen som ett tidigare från högskolan avsänt rekommenderat brev som kom i retur, därför att mottagaren av brevet inte hade kvitterat ut det. Den anställde vid högskolan som hade skickat det rekommenderade brevet var angiven på kuvertet och då denna person hade semester placerades brevet i dennas postfack.

Samma dag, den 17 juli 2014 kl. 13.38, inkom ett e-postmeddelande från NN till en utredare vid Studentavdelningen. Till brevet bifogades en kursplan som skulle komplettera en ansökan om tillgodoräknande. NN fick ett automatiskt svar om att mottagaren av e-postmeddelandet var på semester samt information om vem som hanterade brådskande ärenden.

När utredaren återkom från semester den 30 juli 2014 öppnade hon det returnerade rekommenderade brevet. Kuvertet innehöll bl.a. två ansökningar om tillgodoräknande från NN. Han studerade år 2014 både på utbildningsprogram och fristående kurs inom samma ämne. Utbildningsprogrammet och den fristående kursen administrerades av olika institutioner. Det var semestertid och merparten av personalen vid högskolan var inte i tjänst och det tog en dryg vecka innan det var klarlagt till vilken institution ansökningarna skulle överlämnas. Den 12 augusti 2014 sändes ansökningarna med internpost till den institution inom högskolan som skulle handlägga ansökningarna om tillgodoräknanden.

Avdelningsföreståndaren som skulle fatta beslut om tillgodoräknande återkom till högskolan den 18 augusti 2014. Samma dag fattade han beslut med anledning av NN:s båda ansökningar. Den ena ansökan om tillgodoräknande beviljades och rapporterades in i studiedokumentationssystemet LADOK några dagar senare den 22 augusti 2014. Avseende denna ansökan om tillgodoräknande anser Södertörns högskola att handläggningstiden - en dryg månad under semesterperiod - är i överensstämmelse med högskolans interna regler och det skyndsamhetskrav som anges i 7 § FL.

Den andra ansökan om tillgodoräknande beviljades inte. När en ansökan om tillgodoräknande avslås ska en redogörelse och skäl till beslut sändas till studenten tillsammans med en kopia av blanketten där avslaget framgår. Studenten får också information om att beslutet kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan och hur den som vill överklaga ska gå till väga.

Efter att avdelningsföreståndaren fattat beslut i detta ärende den 18 augusti 2014 inträffade en rad olyckliga omständigheter. Innan avdelningsföreståndaren hunnit skriva bilagan med skäl till beslut fick han beskedet att hans pappa blivit svårt sjuk. Avdelningsföreståndaren reste omgående till pappan, som avled två dagar senare. Den 18 augusti 2014 inkom ett e-postmeddelande från NN till högskolans registratur med en förfrågan om vilka diarienummer hans ansökningar om tillgodoräknande fått. Högskolans dåvarande registrator konstaterade att ansökningarna inte var diariieförda och tog via e-post kontakt med ämnets institutionssekreterare. Institutionssekreteraren återkom från semestern den 18 augusti 2014, men hennes e-post fungerade inte varför registrator först nästkommande vardag, den 19 augusti 2014, fick svaret att diarienummer ännu inte var uttagna. Registrator fick också information om att institutionen enbart diariieför de ansökningar om tillgodoräknande som inte beviljas.

Högskolans dåvarande registrator erbjöd sig via e-post den 20 augusti 2014 att skapa ett diarienummer, vilket institutionssekreteraren tackade ja till. Institutionssekreteraren återkom kort därefter via e-post med frågan om registrator behövde NN:s ansökningsblankett för att diariieföra ärendet. Registrator svarar att institutionssekreteraren kunde skicka upp ansökan och avslaget till registraturen för diariieföring. Registrator diariieförde ärendet, diarienummer 1808/2.2.3/2014, men angav fel handläggare för ärendet. Efter ytterligare e-postkorrespondens mellan registrator och bl.a. den som felaktigt angivits som handläggare skriver institutionssekreteraren till registrator m.fl. att ämnet ska meddela NN beslut i hans ansökningar om tillgodoräknande.

Vad som sedan hände i ärendet är inte fullständigt klarlagt, eftersom personal som var i tjänst då inte längre arbetar vid Södertörns högskola. Det är dock klarlagt att NN:s ansökningsblankett med avdelningsföreståndarens beslut kom till högskolans registratur och arkiv den 25 augusti 2014. Blanketten ankomststämplades och dessvärre uppmärksammades inte att ansökan redan hade ett diarienummer. Ansökningsblanketten fick diarienummer 1820/2.2.3/2014. Den 3 september 2014 var avdelningsföreståndaren åter i tjänst och skrev då skäl för avslag. Institutionssekreteraren kontaktade registrator med en önskan om att ännu en gång få upplysning om vilket diarienummer ärendet hade fått. Registrator svarade 1808/2.2.3/2014, vilket också angavs på dokumentet med skäl för avslaget.

Södertörns högskolas kommentar

Så vitt det har gått att utröna skickades inte ansökningsblanketten med beslut samt bilagan med skälen till avslaget till NN. Högskolan kan inte heller visa att NN har fått besked om beslutet via e-post. Det har framkommit att institutionen trodde att högskolans förvaltningsavdelning Avdelningen för ledningsstöd hade sänt handlingarna till NN. Personalen vid avdelningen trodde i sin tur att handlingarna sänts till NN från institutionen. Det har också framkommit att institutionen frångick rådande rutiner för handläggning av tillgodoräknande på grund av att NN hade ett stort antal ärenden som handlades vid Avdelningen för ledningsstöd. Institutionens personal hade fått in-

trycket att även beslut avseende tillgodoräknanden expedierades av Avdelningen för ledningsstöd.

Handläggningstiden avseende denna ansökan om tillgodoräknande är inte i överensstämmelse med skyndsamhetskravet som anges i 7 § FL. Den 24 februari 2015 sändes kopior av beslutet och skälen till avslag samt ett brev med en ursäkt till NN på hans folkbokföringsadress. NN påpekade senare för högskolans registrator att han önskade post till en adress i Falun varför en kopia av försändelsen sändes även dit den 3 mars 2015. NN mottog handlingarna den 6 mars 2015.

NN:s kommentar till Södertörns högskolas yttrande

NN har kommenterat Södertörns högskolas yttrande och han har anfört bl.a. följande. Samtliga överklaganden har också skickats till en tjänstetelefon på Södertörns högskola med ett annat mobiltelefonnummer än vad högskolan angivit. Där finns en handfull icke överlämnade överklaganden och begäran om utlämnande av allmän handling som inte har handlagts. Södertörns högskola har i sitt yttrande helt utelämnat hur högskolan har hanterat överklagandena som inkommit till det numret.

Det framgår inte av Södertörns högskolas yttrande om högskolan kommenterar båda ärendena om tillgodoräknande. Det finns brister i handläggningen av båda ärendena. Bifallsbeslutet som fattades den 18 augusti 2014 har inte expedierats. Det var först den 6 mars 2015 som han fick del av det beslutet. Han har inte fått något meddelande från LADOK att poäng har inrapporterats. Enligt myndighetsförordningen ska även gynnande beslut expedieras.

Den 11 september 2014 och den 4 december 2014 begärde han att få ut diarienummer avseende hans ansökningar om tillgodoräknande, men Södertörns högskola har inte prövat hans begäran. Han har under ett antal tillfällen under hösten 2014 försökt att få del av besluten angående ansökningarna om tillgodoräknande.

Det är omöjligt att utläsa när beslutet om nekat tillgodoräknande är fattat. Beslutsdatum är den 18 augusti 2014, men ansökan har ankomststämplat den 25 augusti 2014 och motiveringen har upprättats den 3 september 2014. Det är omöjligt att ansökan ankom en vecka efter att beslutet har fattats. Det finns inte någon ankomststämpel och handlingen har inte diarieförts.

Kompletterande yttranden från Södertörns högskola

Med anledning av Södertörns högskolas yttrande har UKÄ ställt följande kompletterande fråga till lärosätet. Södertörns högskola har i yttrandet uppgett: ”Den 24 februari 2015 sändes kopior av beslutet och skälen till avslag samt ett brev med en ursäkt till NN på hans folkbokföringsadress”. UKÄ har bett om att få förtydligat om beslutet från den 18 augusti 2014, om att NN:s ansökan om tillgodoräknande bifallits,

bifogades när avslagsbeslutet skickades till honom den 24 februari 2015. Om inte, när skickade Södertörns högskola beslutet om bifall till NN?

Södertörns högskola har i kompletterande yttrande till UKÄ anfört bl.a. följande. En kopia av ansökningsblanketten innehållande beslut om bifall den 18 augusti 2014 samt ett utdrag ur LADOK bifogades brevet den 24 februari 2015. NN hade dock redan tidigare fått kännedom om att ansökan om tillgodoräknande avseende Historievetenskaplig metod hade bifallits.

Ämnets rutin för beviljat tillgodoräknande är att det rapporteras in i LADOK och att studenten får besked den vägen. Samtliga studenter vid Södertörns högskola har tillgång till LPW (LADOK på Webb). Studenter kan även få upplysningar ur LADOK via exempelvis besök, telefon eller e-post till högskolans utbildningsexpeditioner, högskolans informationstjänst Studentservice, högskolans informationscenter Kompassen, studie- och karriärvägledare med flera.

NN har sedan den 22 augusti 2014 kunnat se det beviljade tillgodoräknandet i LPW (LADOK på Webb). Sedan den 13 januari 2015 har NN dessutom haft tillgång till studieintyg som han har skapat via LPW. Dessa intyg visar att hans ansökan om tillgodoräknande beviljats.

Ämnet uppger att det förekommer att studenter, under handläggningen av ansökan om tillgodoräknande, hör av sig via e-post eller telefon till den som handlägger ärendet. Även vid en sådan kontakt kan studenter få besked om att ansökan har beviljats. Ämnets personal kan inte utesluta att NN även har fått besked via e-post.

Södertörns högskola har inkommit med ytterligare ett kompletterande yttrande av vilket följande framgår. NN har i e-postkorrespondens med registrator uppgivit att han den 10 september 2014 hade kännedom om att hans ansökan om tillgodoräknande bifallits. Detta gäller beslutet från den 18 augusti 2014. Södertörns högskola har bifogat ett e-postmeddelande från NN.

Universitetskanslersämbetets bedömning

UKÄ:s uppgift är bl.a. att utöva tillsyn över universitet och högskolor. Syftet med tillsynen är att kontrollera att universitet och högskolor följer de lagar och förordningar som gäller för verksamheten.

Frågor om handlägningsbrister i disciplinärende

NN har i sin anmälan anfört att det förelegat ett flertal brister i handläggningen av hans disciplinärende, bl.a. jäv mot rektorn och disciplinnämndens ledamöter, att han nekas studentrepresentation och att Södertörns högskola inte har kallat honom till disciplinnämndens sammanträde.

Av 12 kap. 3 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att en disciplinnämnds beslut om avstängning får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol enligt 22 a § förvaltningslagen (1986:223), FL.

UKÄ konstaterar att det finns en särskild anvisad ordning för hur en disciplinnämnds beslut om avstängning kan överprövas. Det har framkommit att NN har överklagat disciplinnämndens beslut om avstängning den 13 november 2014 till förvaltningsrätt. NN har alltså använt sig av den ordning som finns för att få en överprövning av disciplinnämndens beslut och vid överprövningen kan de frågor som NN har lyft om handläggningen av hans ärende beaktats av domstolen. UKÄ utreder inte frågor som kan överprövas av en domstol. UKÄ finner därför inte skäl att vidta någon åtgärd i denna del.

Närvaro vid föredragning och nekad tentamen

NN gjort gällande att han i kallelsen till disciplinnämndens sammanträde nekas att ta del av den föredragandes föredragning och att en student har rätt att närvara när andra uttalar sig inför nämnden, om inte särskilda skäl talar mot det. Vidare har han anfört att han nekats att skriva tentamen i Företagsekonomi - marknadsföring den 29 september 2014.

NN har i en annan anmälan (reg. nr 31-00139-15) till UKÄ anfört att han i kallelserna till disciplinnämndens sammanträden den 11 mars 2014, den 19 juni 2014 och den 13 november 2014 har nekats närvara när föredraganden uttalar sig inför nämnden och att han inte har fått någon motivering till varför han nekats närvara. Vidare har han i ytterligare en anmälan (reg. nr 31-00135-15) till UKÄ anfört att han nekats att skriva tentamen i Företagsekonomi- marknadsföring den 29 september 2014.

UKÄ har den 22 juni 2015 remitterat NN:s anmälningar i ärendena (reg. nr 31-00139-15 och reg. nr 31-00135-15) till Södertörns högskola. Med anledning av att de aktuella frågorna handläggs i dessa ärenden finner UKÄ inte skäl att göra några vidare uttalanden i förevarande ärende.

Utlämnande av handlingar

NN har anfört att Södertörns högskola har undanhållit och vägrat att lämna ut beslut.

I enlighet med 6 kap. 3 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, kan man begära att ett lärosäte prövar om handlingarna ska lämnas ut. Om lärosätet inte lämnar ut handlingarna går det enligt 6 kap. 7 och 8 §§ OSL att överklaga beslutet till kammarrätten.

UKÄ konstaterar att det finns en särskild anvisad ordning för hur utlämnande av handlingar ska prövas och överprövas. UKÄ utreder inte frågor som kan prövas av en

domstol. UKÄ finner därmed inte skäl att vidta någon åtgärd med anledning av vad NN har anfört i denna del.

Hanteringen av överklagandena den 13 och 24 november 2014

Södertörns högskola har i sitt yttrande redogjort för hur lärosätet har handlagt NN:s överklaganden den 13 november 2014 och den 24 november 2014. UKÄ konstaterar att hanteringen har skett i enlighet med bestämmelserna i förvaltningslagen och ämbetet har inte några ytterligare synpunkter i denna del.

Hanteringen av överklagandet den 14 november 2014

NN har gjort gällande att ett överklagande som inkommit till Södertörns högskola den 14 november 2014 inte har överlämnats till överinstansen.

Södertörns högskola har i sitt yttrande till UKÄ anfört bl.a. följande. NN har, som stöd för sitt påstående om att han kommit in med ett överklagande den 14 november 2014, inkommit med en trafikrapport som visar att han har skickat 30 SMS den 14 november 2014 mellan kl. 01.02.29 och kl. 01.04.10. Dessa meddelanden har aldrig har nått fram till den avsedda mottagaren och högskolan har inte fått kännedom om dessa. Det är avsändaren som har ansvaret att se till att meddelandet når fram till myndigheten eller behörig tjänsteman. Likaså är det avsändaren som bär risken för de följder som kan inträffa om en handling inte når adressaten.

Enligt 10 § första stycket FL ska en handling anses ha kommit in till en myndighet den dag då handlingen anländer till myndigheten eller kommer en behörig tjänsteman till handa.

Det är avsändaren som bär risken för att en handling inte kommer in i rätt tid eller levereras felaktigt (jfr Förvaltningslagen med kommentar, Hellners och Malmqvist, tredje upplagan, 2010, s. 128).

UKÄ gör följande bedömning.

NN har inkommit med en trafikrapport över 30 SMS från den 14 november 2014 mellan kl. 01.02.29 och kl. 01.04.10. UKÄ anser inte att det framgår av trafikrapporten att Södertörns högskola har mottagit ett överklagande från NN under den aktuella tidsperioden. Det finns inte heller skäl att ifrågasätta det Södertörns högskola har anfört om att högskolan inte har mottagit några meddelanden. Det kan därmed inte anses visat att något överklagande från NN har kommit in till Södertörns högskola den 14 november 2014 mellan kl. 01.02.29 och kl. 01.04.10. UKÄ anser, i likhet med Södertörns högskola att, det är NN som bär risken för att överklagandet inte kommit fram.

Vidare har Södertörns högskola i sitt yttrande anfört att NN inkom med 21 SMS den 14 november 2014 till det telefonabonnemang som han uppgett att han skickat överklagandet till. Södertörns högskola har bifogat de SMS som mottagits och i dessa anges bl.a. följande.

Kl. 00.05. Med vilket lagstöd påstår högskolan att man har rätt att stänga av mig under nio månaders tid när högskoleförordningen anger max sex månader?

Kl. 00.09. På vilka laga grunder har högskolan vägrat kalla mig till disciplinnämnden?

Kl. 00.10. På vilka laga grunder har högskolan vägrat låta mig uttala mig inför disciplinnämnden?

Kl. 00.11. På vilka laga grunder har Södertörns högskola vägrat låta mig ta del av hela utredningen?

Kl. 00.59. Vilka handlingar gör högskolan gällande att han delgivits?

Kl. 02.48. På vilka laga grunder menar Södertörns högskola att de äger rätt att stänga av mig 4 april och 13 november för samma företeelse.

Kl. 17.11. Emotser att Södertörns högskola bekräftar att överklagandet som inkommit 13 november överlämnats till förvaltningsrätten.

I 4 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) anges bl.a. följande. I ett överklagande eller en därmed jämförlig handling ska anges vad som yrkas samt de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet. I överklagandet anges dessutom det beslut som överklagas.

När det gäller innehållet i en skrivelse och om den kan uppfattas som ett överklagande har bl.a. följande uttalats. I praktiken ställs det inte särskilt höga krav på utformningen av ett överklagande. Det mesta kan godtas, vilket kan illustreras med rättsfallet RÅ 2002 ref. 29. I rättsfallet ansågs anteckningar om missnöje på ett delgivningskvitto utgöra ett överklagande av det beslut som delgivningen avsåg. Högsta förvaltningsdomstolen uttalade i ärendet bl.a. att kraven på ett överklagande får anpassas efter vad man i allmänhet kan begära av en enskild ifråga om förmåga att utnyttja språkliga uttrycksmedel, inklusive juridiska termer och uttryck. En enskild klagande för i regel sin talan i förvaltningsprocessen på egen hand utan juridisk hjälp, således kan inte några högre krav ställas på det språkliga innehållet i överklagandet. Även om inte ord som ”överklagande” och ”yrkande” används kan det skrivna vara att uppfatta som ett överklagande. Det är i allmänhet tillräckligt att en part får anses begära en annan utgång än det beslutet innehåller för att skriften ska uppfattas som ett överklagande. Vad som ibland får anses vara utslagsgivande är det bakomliggande syftet med skrivelsen (Förvaltningsprocesslagen m.m. En kommentar, Wennergren och von Essen upplaga 6:3, s. 49 f.).

Justitieombudsmannen har uttalat bl.a. följande. Föreligger det någon tveksamhet om en skrifts egentliga syfte bör beslutsmyndigheten, innan skriften överlämnas till domstolen, underrätta klagande om åtgärden (JO 1999/2000: JO1 s.190). Om det finns oklarheter i ett överklagande ankommer det på överinstansen att reda ut vad som närmare yrkas och vilka omständigheter som görs gällande till stöd för yrkandet (För-

valtningsprocesslagen m.m. En kommentar, Wennergren och von Essen upplaga 6:3, s. 50).

UKÄ gör följande bedömning.

Som framgått ställs det inte särskilt höga krav för att ett överklagande ska anses föreligga. NN har i de SMS som kom in till Södertörns högskola den 14 november 2014 i vissa avseenden ifrågasatt högskolans åtgärder i ett disciplinärende och efterfrågat en bekräftelse på att det överklagande han skickat den 13 november 2014 kommit in. Meddelandena skickades dagen efter det att disciplinnämnden fattade sitt beslut. Mot denna bakgrund anser UKÄ att Södertörns högskola borde ha betraktat meddelandena som ett överklagande.

Södertörns högskola har i sitt yttrande anfört att inget av de meddelanden som NN inkommit med kan uppfattas som ett överklagande av disciplinnämndens beslut. Med denna tolkning av de inkomna meddelandena utgår UKÄ ifrån att Södertörns högskola inte heller har handlagt de inkomna meddelandena som ett överklagande. UKÄ finner därmed skäl att rikta kritik mot Södertörns högskola för att lärosätet inte har hanterat NN:s överklagande den 14 november 2014 i enlighet med förvaltningslagens regler om rättidsprövning, omprövning och överlämnande till överinstansen i enlighet med 24, 25 och 27 §§ FL.

Underrättelse om beslut om tillgodoräkning

Av 21 § förvaltningslagen framgår bl.a. att en sökande ska underrättas om innehållet i det beslut varigenom myndigheten avgör ärendet, om detta avser myndighetsutövning mot någon enskild. Parten behöver dock inte underrättas, om det är uppenbart obehövligt. Myndigheten bestämmer om underrättelsen ska ske muntligt, genom vanligt brev, genom delgivning eller på något annat sätt. Underrättelsen ska dock alltid ske skriftligt, om parten begär det.

Myndigheter ska underrätta parter om innehållet i slutliga beslut. Detta ska de göra oberoende av begäran. Genom underrättelse får parten möjlighet att inrätta sitt handlande efter beslutet. Underrättelsen är i allmänhet också en förutsättning för att beslutet ska bli bindande för parten. Först då börjar överklagandetiden löpa. Det finns ett undantag från att inte underrätta parten om beslutet, om det är uppenbart obehövligt. Man bör vara mycket återhållsam med att inte underrätta parter om myndighetens avgörande. Exempelvis kan det vara fråga om rutinbeslut i icke kontroversiella ärenden. Även ett beslut som går i positiv riktning för parten omfattas i princip av underrättelseplikten (Förvaltningslagen med kommentar, Hellners och Malmqvist, tredje upplagan, 2010, s. 251 ff.).

Det framgår inte av 21 § FL när underrättelseskyldigheten ska fullgöras. Det följer emellertid av 7 § FL att parten ska underrättas så snart som möjligt (Förvaltnings-

lagen med kommentar, Hellners och Malmqvist, tredje upplagan, 2010, s. 260). Att underrättelse ska ske så snart som möjligt framgår även av 7 § förordning om tiden för tillhandahållande av domar och beslut m.m. (2003:234).

Den som är part i ärendet ska få en individuell underrättelse om innehållet i beslutet. I kravet på underrättelse ligger att det inte räcker med ett meddelande om att ärendet avgjorts och att beslutet finns tillgängligt hos myndigheten. Underrättelsen om myndighetens beslut kan ske muntligt, genom vanligt brev, genom delgivning eller på något annat sätt. Uttrycket ”på något annat sätt” täcker bl.a. in underrättelser per fax eller e-post. När ett beslut inte går parten emot räcker det normalt med att underrättelsen skickas till parten med vanlig post. Enligt förordningen om tiden för tillhandahållande av domar och beslut m.m. bör beslut eller andra handlingar, som en statlig myndighet ska tillhandahålla, skickas med post, om inte något annat har begärts eller är särskilt föreskrivet (9§). Om det är lämpligt får en handling skickas med fax eller e-post eller på annat sätt tillhandahållas i elektronisk form (Förvaltningslagen med kommentar, Hellners och Malmqvist, tredje upplagan, 2010, s. 254 ff.).

UKÄ gör följande bedömning avseende avslagsbeslutet om tillgodoräknande.

Södertörns högskola har fattat beslut om att avslå NN:s ansökan om tillgodoräknande den 18 augusti 2014. Enligt uppgifter från Södertörns högskola skickades kopior av beslutet och skälen till avslaget till NN:s folkbokföringsadress den 24 februari 2015. Ett beslut om tillgodoräknande av utbildning utgör myndighetsutövning mot enskild och det kan i detta fall inte anses vara uppenbart obehövt att underrätta NN om beslutet att hans ansökan avslagits. Södertörns högskola har dröjt i drygt sex månader med att underrätta NN om beslutet. UKÄ finner skäl att rikta kritik mot lärosätet för att det tagit så lång tid att expediera beslutet.

UKÄ gör följande bedömning avseende bifallsbeslutet om tillgodoräknande.

Södertörns högskola har den 18 augusti 2014 fattat ett beslut om att bifalla NN:s andra ansökan om tillgodoräknande. UKÄ anser, som ovan tidigare nämnts, att ett beslut om tillgodoräknande av utbildning utgör myndighetsutövning mot enskild. Det kan inte heller i detta fall anses vara uppenbart obehövt att underrätta NN om beslutet. Lärosätet skulle således så snart som möjligt ha underrättat honom om beslutet.

Södertörns högskola har i sitt yttrande redogjort för sina rutiner. När ett ärende om tillgodoräknande beviljas så rapporteras det in i LADOK och studenten får besked den vägen. Samtliga studenter vid Södertörns högskola har tillgång till LADOK på webb och kan få upplysningar ur LADOK vid besök, telefon eller e-post till högskolan. Södertörns högskolas beslut att bifalla ansökan från NN om tillgodoräknande rapporterades in i LADOK den 22 augusti 2014. Sedan dess har han kunnat se det beviljade tillgodoräknandet i LADOK på webb. Sedan den 13 januari 2015 har NN

dessutom haft tillgång till studieintyg som han har skapat via LPW. Dessa intyg visar att hans ansökan om tillgodoräknande beviljats. En kopia av ansökningsblanketten innehållande beslut om bifall den 18 augusti 2014 samt ett utdrag ur LADOK skickades till honom den 24 februari 2015. Det kan inte heller uteslutas att NN har fått besked via e-post. NN har i e-postkorrespondens med registrator uppgivit att han den 10 september 2014 hade kännedom om att hans ansökan om tillgodoräknande bifallits.

UKÄ anser att en rapportering i LADOK inte utgör en sådan underrättelse om innehållet i ett beslut som avses i 21 § förvaltningslagen. En rapportering i LADOK, medför inte heller, så som UKÄ uppfattar det, att beslutet på annat sätt tillhandahålls i elektronisk form. Den omständigheten att NN har haft tillgång till LADOK på webb medför således inte att Södertörns högskola har uppfyllt sin skyldighet om att underrätta honom om innehållet i beslutet. UKÄ anser att Södertörns högskola först den 24 februari 2015 har underrättat NN om innehållet i beslutet om bifall av ansökan om tillgodoräknande. Det Södertörns högskola har anfört, att NN sedan september 2014 har haft kännedom om att ansökan bifallits, förändrar inte denna bedömning. Lärosätet har dröjt i drygt sex månader med att underrätta NN om beslutet. UKÄ finner därmed skäl att rikta kritik mot lärosätet för att det tagit så lång tid att expediera även detta beslut.

Övrigt

Det som i övrigt har framkommit i ärendet från NN och Södertörns högskola föranleder inte några ytterligare kommentarer eller åtgärder från UKÄ:s sida.

Åtgärder

Utredningen i ärendet visar på brister i hur Södertörns högskola har hanterat NN:s överklagande av disciplinnämndens beslut och två ärenden om tillgodoräknande. UKÄ utgår från att kritiken och uttalandena i detta tillsynsärende leder till att åtgärder vidtas för att liknande felaktigheter ska undvikas i framtiden. Det gäller särskilt vad UKÄ har påpekat om underrättelse om bifallsbeslutet i ett tillgodoräknandeärende.

Med dessa delvis kritiska besked avslutas ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Christian Sjöstrand efter föredragning av verksjuristen Lina Smed.

Christian Sjöstrand

Lina Smed

Kopia till: NN